

Je doorloopt momenteel het traject MakerSpace van I SOLISTI, maar je nam ook al deel aan Composers Lab. Wat leer je bij I SOLISTI dat je elders niet kan leren?

Het is onbeschrijfelijk hoe waardevol de samenwerking met I SOLISTI is. In Composers Lab ging het natuurlijk vooral om componeren, maar in MakerSpace heb ik ook al veel geleerd over de zakelijke kant. Dat zijn dingen die in een compositieopleiding wel kort aan bod komen, maar hier gaat het echt over veel meer: het indienen van een beursaanvraag, hoe je die structureert, welke informatie daar zeker in moet en hoe je dit best verwoordt. Ik kreeg ook meer inzicht in het financiële aspect van een productie, hoe je mensen correct moet betalen, en nog veel meer.

Deze MakerSpace is dus een belangrijke schakel in je opleiding als componist. Hoe zie je de verdere toekomst als artiest?

Het is nu nog maar mijn eerste jaar bij MakerSpace en ik moet nog afstuderen aan het conservatorium, dus heb ik nog geen concrete plannen voor de toekomst. Enkele jaren geleden, nog voor er sprake was van Composers Lab of MakerSpace, vroeg Francis Pollet me al eens wat mijn zotste dromen waren voor compositie. Ik had toen al gezegd dat ik met het idee speelde om voor mijn masterproef compositie zelf een opera te maken, en eigenlijk krijg ik nu al de kans om dit plan te realiseren via MakerSpace. Dat dit idee ook aansluit bij muziektheater past ook perfect binnen wat I SOLISTI graag doet. Ik zal daarna wel zien wat me dat heeft bijgebracht en welke richting ik daarmee uit ga.

JASPER CHARLET

De coronacrisis raakt ons allemaal, maar voor wie in de startblokken staat van zijn loopbaan als componist kan ik me voorstellen dat die impact ook bijzonder groot is.

Wel, dat is het vreemde. Ik merkte dat iedereen heel snel coronamoe was en moeite had om projecten te kunnen doen, terwijl ik als het ware als enige zat te glunderen. Mijn project was groter dan ooit, en ik had de mensen van I SOLISTI achter mij die me hielpen om alles te realiseren. Dan kwam ook nog Liesbeth Devos erbij en zo, dus eigenlijk heeft de crisis mij – misschien als één van de weinigen – niet echt geraakt. Iedereen die ik contacteerde om mee te werken, wilde er ook volledig mee voor gaan, dus dat liep goed voor mij.

Je bent fagottist, niet dé meest voorkomende keuze bij jonge muzikanten. Heeft het feit dat je een blaasinstrument speelt een invloed op je manier van componeren?

Ik was eerst van plan om gewoon piano te doen, tot Geert Philips de fagot kwam voorstellen. Ik was meteen verkocht en keek nooit meer achterom. Het is voor mij inderdaad makkelijker om te schrijven voor blazers. Zeker als het gaat over meer lyrische passages, over bogen en articulaties, hoe lang iets gespeeld kan worden in één adem, dan zijn dat quasi natuurlijke instincten op dit moment. Wanneer het bij strijkers gaat over de bogen, of over dubbelgrepen en vingerzettingen, is het veel meer nadenken. Het is toch aanzienlijk verschillend om voor strijkers of blazers te schrijven.

In het kader van MakerSpace werk je aan een kameropera, Heyra, waarbij je ook erg nauw betrokken bent bij het libretto.

In het zesde middelbaar waren er wel wat momenten waarop ik me verveelde, en zo had een klasgenoot het idee van: "kom, we maken eens een taal, dat is leuk, dat is grappig". In de richting Latijn-Moderne Talen hadden we inspiratie genoeg, en later ben ik dat verder blijven ontwikkelen. De voorbije jaren heb ik dan heel veel bijgeleerd van een taalkundige en heb ik alles kunnen herwerken en aanvullen. Ik heb er al mijn vrije tijd ingestoken en zo is het op een natuurlijke manier geëvolueerd tot iets waarover sommige taalkundigen zich verbazen. Ik heb ook altijd het idee gehad om er iets muzikaals mee te doen. Ik had in mijn eerste jaar in het conservatorium al een vaag plan om die taal te gebruiken voor een moderne versie van de mythe van Pygmalion, en zo is dat idee eigenlijk blijven sluimeren en verder verfijnd tot waar we nu staan.

Heeft die taal ook een invloed op de muziek die je componeert? Zoals Duits of Frans vaak een heel ander soort muziek vragen?

In dit geval speelt er geen echte onderliggende cultuur, zoals je dat met levende talen wel hebt. Het belangrijkste dat de taal met zich meebrengt is de prosodie. Waar zitten de belangrijke lettergrepen, hoe zitten de zinsconstructies in elkaar, de volgorde van de woorden, en zo verder. Maar dat heeft compositorisch of stilistisch geen grote impact gehad.

Zo'n tekst is ook geen evidentie voor de zangers.

Nee, dat klopt. Zangers krijgen wel vaak coaching voor Engels of Italiaans, maar in dit geval kan je het beter vergelijken met wanneer je een opera van Dvořák in het Tsjechisch moet zingen. Heel vaak is dat een kwestie van de teksten fonetisch in te studeren, maar het is toch ook belangrijk om te weten wat elk woord betekent en wat er gezegd wordt. Het is

"kom, we maken eens een taal"

immers niet zo dat de tekst puur omwille van de klank gemaakt is, zoals in sommige andere composities. Op de partituur staat de tekst zowel gewoon als fonetisch, maar ik ga ook tijd voorzien om kort de belangrijkste regels rond uitspraak uit te leggen en ook in te gaan op hoe de taal precies werkt en wat de betekenis is van elk woord.

Je kiest niet meteen voor de makkelijke weg met dit project. Een nieuwe taal, opera,... Je houdt wel van een uitdaging?

Ik ben altijd wel fan geweest van de meer ambitieuze dingen, maar dit is vooral het samenbrengen van de twee dingen die ik het liefste doe. Toegegeven, die taal maakt het moeilijker voor de zangers, maar het is ook niet onoverkomelijk.

Wat de keuze voor opera betreft, heb ik voor mijn masterthesis compositie The Rape of Lucretia van Benjamin Britten geanalyseerd, een opera die ik ook al heb meegespeeld. Ik heb dan vooral gekeken hoe Britten de grote bogen maakt en de verschillende delen met elkaar verbindt. Ik keek ook hoe hij omging met het libretto en de tekstplaatsing. Op muzikaal vlak werk ik dan weer meer met Leitmotive en cellen, iets wat Britten amper doet. Dat is voor mij ook een manier om het werk muzikaal coherentie te geven en alles bij elkaar te houden.

I SOLISTI MakerSpace